

Quickscan Veldweg 21-23 Rijswijk

In opdracht van Familie Van Haften

Colofon:

Quicksan opgesteld door MIECON
B.V. in opdracht van Portaal

Contactgegevens Opdrachtgever

Contactgegevens MIECON

John Lennonstraat 32
6663 GP Nijmegen Lent
06-14425695
info@miecon.nl

Auteur

Dr. F.J.A. Kuenen, MIECON BV

Documentinformatie

Versie: 1
Status: concept
Aantal pagina's: 18

21 november 2016

Inhoudsopgave

1. Aanleiding.....	5
2. Het project.....	6
2.1. Gegevens Plangebied.....	6
2.2. Omschrijving.....	6
2.3. Ligging plangebied.....	7
3. Soortbescherming.....	8
3.1. Planten.....	8
3.2. Zoogdieren.....	9
<i>Grondgebonden zoogdieren.....</i>	<i>9</i>
<i>Vleermuizen.....</i>	<i>9</i>
3.3. Vogels.....	11
3.4. Amfibieën.....	11
3.5. Reptielen.....	12
3.6. Vissen.....	12
3.7. Ongewervelden.....	12
4. Gebiedsbescherming.....	13
4.1. Natura 2000.....	13
4.2. NNN (EHS).....	13
5. Mitigatie.....	14
5.1. Tijdelijke voorzieningen:.....	14
5.2. Sloop:.....	14
5.3. Controle:.....	14
5.4. Permanente voorzieningen.....	14
6. Conclusie.....	16
7. Aanbevelingen.....	17
8. Geraadpleegde bronnen.....	18
8.1. Websites:.....	18

1. Aanleiding

In Rijswijk (gemeente Woudrichem, provincie Noord-Brabant) ligt aan de Veldweg 21/23 een oude boerderij met enkele opstallen en een recentere woning. Het grootste deel van de bebouwing zal worden gesloopt inclusief de woning. De oude boerderij zal worden gerenoveerd en op de plek van de woning zal een compleet nieuwe woning worden gebouwd. Bij de werkzaamheden worden mogelijk vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde soorten dieren of groeiplaatsen van beschermde plantensoorten aangetast.

Om te bepalen of dit aan de orde is en wat dan de eventuele vervolgstappen zouden zijn, is voorliggende quickscan Flora en fauna uitgevoerd.

Hierin wordt de situatie beschreven en wordt een analyse gemaakt van de kans op aanwezigheid van strikt beschermde soorten.

2. Het project

2.1. Gegevens Plangebied

Locatie: Veldweg 21-23
Plaats: Rijswijk
Gemeente: Woudrichem
Provincie: Noord-Brabant

2.2. Omschrijving

Het project betreft de sloop van een aantal panden en de renovatie van een bestaande, oude boerderij. Na de sloop van de bebouwing zal ook een nieuwe woning worden gerealiseerd. Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich de Veldweg. Dit is een vrij drukke b-weg. Aan de overige zijden grenst het plangebied aan agrarisch gebied met een open karakter. Aan de zuid- en west-zijde bevinden zich houtsingels. Ook aan de noordkant bevinden zich bomen langs de veldweg.

Impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek. (foto's: MIECON 2016).

2.3. Ligging plangebied

Op onderstaande topografische kaart is de ligging van het plangebied aan de Veldweg 21 te Rijswijk globaal weergegeven.

Topografische weergave van de ligging van het plangebied (Google maps. 2016) .

3. Soortbescherming

De Flora- en Faunawet geldt altijd, onafhankelijk van de ingreep. Ook geldt dat altijd rekening moet worden gehouden met alle aanwezige soorten. Dit laatste valt onder de zorgplicht, die ook voor de meest algemene soorten van toepassing is. Voorafgaand aan de ingreep moet al het mogelijke worden gedaan dat redelijkerwijs mag worden verwacht om schade aan aanwezige individuen te voorkomen. Voor enkele meer strikt beschermde soorten geldt een hoger beschermingsniveau waarbij de vaste rust- of verblijfplaatsen zijn beschermd.

Het plangebied herbergt mogelijk dergelijke beschermde soorten. Deze quickscan is erop gericht om (strikt) beschermde soorten in het plangebied uit te sluiten op basis van soortspecifieke habitateisen, verspreidingsgebied en de actuele situatie in het plangebied. Soorten die niet kunnen worden uitgesloten, kunnen aanleiding vormen om een nader onderzoek op te starten wanneer de beoogde ontwikkelingen een negatief effect kunnen veroorzaken.

Bij de inschatting met betrekking tot het mogelijke voorkomen van strikt beschermde soorten is gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens zoals die zijn te vinden op diverse websites. Daarnaast zijn ook de historische bronnen gebruikt om het verspreidingsgebied in kaart te brengen. Hieronder volgt per soortgroep een beschrijving van de situatie in het plangebied.

3.1. Planten

Veel planten zijn beschermd maar deze zijn allemaal gebonden aan bijzondere abiotische omstandigheden. In het plangebied zijn alleen algemene soorten aangetroffen die kenmerkend zijn voor een door mensen gebruikte omgeving. Aangeplante cultivars (van zeldzame soorten) zijn niet beschermd.

De werkzaamheden hebben geen negatief effect op beschermde plantensoorten.

3.2. Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied ligt vlak bij een redelijk drukke weg. Het plangebied kende in het recente verleden een vrij hoge verstoringsgraad door het dagelijks gebruik. Het plangebied is voornamelijk ingericht als woon-werk situatie en biedt daardoor vooralsnog alleen schuilplaatsen voor kleine zoogdieren. Soorten als Egel (*Erinaceus europaeus*), Mol (*Talpa europaea*) en huismuis (*Mus domesticus*) zijn te verwachten, deze komen juist vaak voor in de omgeving van mensen. Zo is op 26 augustus 2016 nog een dode egel gemeld op de veldweg op zeer korte afstand van het plangebied.

Er zijn verder geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren in het plangebied. Bovendien ontbreekt de habitat voor deze soorten.

Negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren (grondgebonden) zijn niet te verwachten. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van beschermde (grondgebonden) zoogdieren.

Vleermuizen

Hoewel vleermuizen tot de groep van de zoogdieren behoren wordt hier wel apart aandacht aan deze groep geschonken omdat de dieren vaak een rol spelen in de ruimtelijke ordening of bij ingrepen in bebouwing.

Vleermuizen zijn in te delen in twee groepen. De eerste groep heeft vaste rust- of verblijfplaatsen in bomen, de andere groep in gebouwen. Er is ook een groep die zowel van bomen gebruik maakt als van gebouwen.

Boombewonende vleermuissoorten

In het plangebied staan diverse bomen in lijn. Deze bomen kunnen een vliegroute of migratieroute herbergen. Omdat de laanbomen niet worden aangetast zijn negatieve effecten vaste vliegroutes niet te verwachten. De meeste bomen in het plangebied zijn vrij klein en niet geschikt om boombewonende vleermuissoorten te herbergen. Negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten zijn niet te verwachten.

Gebouwbewonende vleermuissoorten

De te slopen panden zijn zowel van buiten als van binnen geïnspecteerd. Hierbij zijn op de buitengevel van de te slopen woning sporen gevonden die duiden op een zomerverblijfplaats van vleermuizen. Omdat nergens anders geschikte openingen zijn aangetroffen, kan op basis van de gevonden sporen worden gesteld dat het plangebied 1 vaste rust- of verblijfplaats van een gebouwbewonende vleermuissoort bevat. Hierbij gaat het vrijwel zeker om de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*),

Sporen van vleermuizen op de gevel van het te slopen woonhuis. De rode pijl geeft aan waar een opening te zien is in de muur bij de aansluiting van het dakoverstek met de gevel. Aan de rechterzijde is dezelfde opening te zien maar dan uitvergroot. De onderste foto toont een vleermuiskeutel die op de gevel plakt. Ook op de raamdorpel zijn vleermuiskeutels aangetroffen.

Door het nemen van de juiste mitigerende maatregelen en de ingrepen op het juiste moment uit te voeren zijn geen negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten te verwachten.

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken vaste vliegroutes om van hun verblijfplaats naar het foerageergebied te trekken. Als deze vliegroutes worden onderbroken, dan kan in sommige gevallen ook de vaste rust- of verblijfplaats niet langer functioneren. Dat betekent een overtreding van de Flora- en Faunawet. Aan de noordzijde van het plangebied ligt een potentiële vliegroute. Ook de houtsingel aan de uiterste westzijde van het plangebied kan mogelijk dienst doen als vliegroute voor vleermuizen.

De werkzaamheden hebben echter betrekking op sloop, renovatie en herbouw van gebouwen. Het kan zijn dat een incidentele boom wordt gekapt. Hierbij worden geen vliegroutes onderbroken. Negatieve effecten op vaste vliegroutes van vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.

3.3. Vogels

Alle broedende vogels zijn beschermd. Als broedende vogels in een plangebied aanwezig zijn en kunnen worden verstoord door de werkzaamheden, dan zit er niets anders op dan te wachten totdat de vogels klaar zijn met broeden. De tuin in het plangebied en de bomen vormen een geschikte habitat voor veel vogelsoorten. De werkzaamheden hebben hier weinig invloed op en dus zijn negatieve effecten op algemene vogelsoorten zijn niet te verwachten.

Enkele vogelsoorten zijn afhankelijk van gebouwen omdat zij daar in broeden. Dit zijn de gierzwaluw en de huismus. Alleen de te slopen woning is voorzien van een dak dat geschikt zou kunnen zijn voor broedende vogels.

De gierzwaluw is echter een soort van oude binnensteden en wordt voornamelijk gevonden in hoge gebouwen. De te slopen woning in het plangebied wordt niet geschikt geacht door de flauwe hellingshoek van de daken, de nauwe aansluiting van de pannen en de relatief geringe hoogte. Er zijn geen sporen gevonden die wijzen op de aanwezigheid van gierzwaluwen. Negatieve effecten op gierzwaluwen worden niet verwacht.

De dakrand van de te slopen woning is geïnspecteerd op aanwezigheid van nestmateriaal. Er zijn geen nesten aangetroffen die wijzen op recentelijk gebruik door huismussen. Negatieve effecten op huismussen worden niet verwacht.

3.4. Amfibieën

Alle amfibieën zijn voor hun voortplanting afhankelijk van water. Daarnaast dient een geschikte landbiotoop aanwezig te zijn om dat de meeste soorten niet het gehele jaar in water leven. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een sloot die onder regulier beheer valt. Deze sloot wordt dus met enige regelmaat geschoond maar kan zeker voldoen als voortplantingsbiotoop. Ook de landbiotoop in de vorm van een moestuin met rommelige hoekjes en vergraafbare grond is aanwezig in het plangebied. De plannen betreffen echter alleen de sloop, renovatie en herbouw van bestaande panden. De watergang zal vanwege de waterafvoerende werking behouden blijven en derhalve ook functioneel blijven als voortplantingswater voor amfibieën. Na afronding van de werkzaamheden zal het plangebied minimaal in dezelfde mate geschikt blijven. Wanneer een vijverpartij wordt aangelegd, dan kan er zelfs sprake zijn van een groot positief effect.

Negatieve effecten treden dus niet op. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van beschermde amfibieën.

3.5. Reptielen

Reptielen zijn met name voor gevoelig landschapsversnippering door hun lage mobiliteit en daarmee samenhangende lage dispersie. Daarnaast zijn de reptielen van Nederland allemaal afhankelijk van structuurrijke overgangen of andere bijzondere habitats. Door de sterke achteruitgang van de natuurlijke habitat en de vergaande versnippering van het landschap zijn alle zeven reptielsoorten van Nederland beschermd.

De omstandigheden binnen het plangebied zijn niet geschikt om reptielen te herbergen. Het plangebied voldoet niet aan soortspecifieke habitateisen en daarom komen reptielen niet voor. Negatieve effecten treden niet op. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van reptielen.

3.6. Vissen

In het plangebied zelf is geen open water aangetroffen dat geschikt is voor het herbergen van beschermde vissoorten. De watergang aan de oostzijde is marginaal geschikt voor het herbergen van beschermde vissoorten en zal behouden blijven. Negatieve effecten zijn niet te verwachten. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van beschermde vissoorten.

3.7. Ongewervelden

Alle beschermde ongewervelden zijn afhankelijk van zeer specifieke habitats. Die habitats komen bijna allemaal alleen voor in natuurgebieden. In het plangebied komt geen geschikte habitat voor beschermde ongewervelden voor.

Negatieve effecten treden niet op. Er zijn geen verdere consequenties vanuit de Flora- en faunawet op het gebied van beschermde ongewervelden.

4. Gebiedsbescherming

Naast bescherming van soorten is het ook van belang om natuurgebieden te beschermen. Vanuit de natuurbeschermingswet geldt dat geen negatieve effecten mogen optreden op aangewezen Natura 2000-gebieden. Verspreid over Nederland liggen bijna 170 kleine en grote gebieden die elk weer op een specifieke wijze gevoelig kunnen zijn voor bepaalde invloeden. Deze Natura 2000-gebieden maken onderdeel uit van het Europese Natura 2000-netwerk dat dient om migratie mogelijk te maken. Op nationaal niveau is verdere invulling gegeven aan de mogelijkheden voor migratie door de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of thans genoemd het Netwerk Nationale Natuur (NNN). Binnen het NNN geldt het “nee-tenzij” principe. Natuur en natuurontwikkeling heeft voorrang binnen het NNN boven andere ontwikkelingen tenzij er andere zwaarwegende belangen zijn.

4.1. Natura 2000

Het plangebied ligt in het buitengebied van Rijswijk en heeft geen directe verbindingen met nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied betreft “Loevestein, Pompveld en Kornsche boezem”. De afstand tot dit gebied bedraagt ca. 1 km. De aard van de werkzaamheden in combinatie met het tussenliggende gebied (weiland, natuur, infrastructuur en de rivier leiden ertoe dat er geen verstoring kan optreden op het Natura 2000-gebied. Bovendien is er na afronding van het project sprake van minder verstoring door verkeer en minder uitstoot van stoffen doordat de agrarische activiteiten worden afgebouwd. Daarmee is er dus ook geen sprake van mogelijk optredende negatieve effecten. Er zijn dus geen verdere consequenties vanuit de Natuurbeschermingswet 1998.

4.2. NNN (EHS)

Ook voor het NNN geldt dat daarmee rekening moet worden gehouden. Het NNN bevindt zich op een korte afstand (ongeveer 150 m) van het plangebied maar kent geen externe werking. De ingrepen en het toekomstige gebruik leiden niet tot een verstoring. Negatieve effecten van de ontwikkelingen op het NNN zijn uitgesloten.

5. Mitigatie

Mitigerende maatregelen zijn bedoeld om eventuele negatieve effecten op beschermde planten en dieren te voorkomen of te verminderen. Ook wanneer geen beschermde soorten aanwezig zijn, kan het zinvol zijn om toch mitigerende maatregelen uit te voeren omdat dit het plangebied ook voor potentiële vestiging van beschermde soorten behoudt.

Het creëren en behouden van leefgebied voor beschermde soorten is van groot belang omdat daarmee in de toekomst de beschermde status wellicht kan worden opgeheven.

In dit project bestaan de maatregelen uit het volgende:

5.1. Tijdelijke voorzieningen:

Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden vier houtbetonnen vleermuiskasten geplaatst in het plangebied. Omdat het plangebied nog verdere inrichting behoeft, kunnen deze verspreid over het plangebied worden aangebracht. Deze kasten kunnen in bomen of op palen worden geplaatst. Het is daarbij van belang om op korte afstand (<15 m) groenstructuren te plaatsen zoals struiken en bomen. De kasten moeten in de zon hangen en een vrije aanvliegroute hebben. Het heeft de voorkeur om een plek te zoeken die enigszins windluw is en tot laat in de avond door de zon beschenen wordt.

5.2. Sloop:

Voorafgaand aan de sloop wordt een exclusionflap geplaatst over de bestaande invliegopening. Deze flap zorgt ervoor dat vleermuizen het pand kunnen verlaten maar niet terug kunnen keren. Ook andere openingen die nu niet gebruikt worden, moeten dicht gemaakt worden omdat vleermuizen anders elders in het pand een ingang gaan zoeken.

5.3. Controle:

Na het plaatsen van de exclusionflaps, is het noodzakelijk om door middel van een controle vast te stellen dat er geen vleermuizen in het te slopen pand aanwezig zijn. Zo'n controle vindt plaats in de vroege ochtend tijdens geschikte weersomstandigheden in de actieve periode van vleermuizen. Na een succesvolle controle en het niet aantreffen van vleermuizen kan het pand worden vrijgegeven voor de sloop.

5.4. Permanente voorzieningen

Nieuw te bouwen panden kunnen eenvoudig worden voorzien van inbouwkasten voor vleermuizen. Hiermee is het behoud van het potentiële leefgebied volledig gewaarborgd. Op het moment dat de inbouwkasten functioneel zijn, mogen de tijdelijke voorzieningen worden verwijderd mits er geen vleermuizen op dat moment in aanwezig zijn.

Met het nemen van bovenstaande maatregelen zijn alle negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen.

6. Conclusie

Door het tijdig treffen van mitigerende maatregelen zijn er geen negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten.

De ontwikkelingen aan de Veldweg 21-23 te Rijswijk (gemeente Woudrichem) hebben geen negatief effect op beschermde natuurgebieden of beschermde soorten.

7. Aanbevelingen

Bij het uitvoeren van de renovatie werkzaamheden is de kans groot dat de panden na afloop niet meer geschikt zijn voor beschermde soorten. Hierdoor neemt het belang van bestaande verblijfplaatsen in andere panden steeds verder toe. Dit leidt uiteindelijk tot een zeer strikte bescherming van de overgebleven verblijfplaatsen. Dit kan worden voorkomen door de panden ook na de renovatiewerkzaamheden in dezelfde mate geschikt te houden. Meestal kan dit met zeer eenvoudige maatregelen zoals het iets ruimer aanhouden van open stootvoegen of betimmering toegankelijk te houden voor vleermuizen.

8. Geraadpleegde bronnen

8.1. Websites:

www.natuurloket.nl, gevalideerde gegevens van alle PGO's per kilometerhok. Tegen betaling ontvangt u de meest gedetailleerde gegevens.

www.ravon.nl, website met informatie over de verspreiding van reptielen, amfibieën en vissen in Nederland.

www.rijksoverheid.nl, website van het de rijksoverheid. Veel informatie over wetgeving, Natura2000, EHS etc.

www.sovon.nl, website met uitgebreide informatie over ecologie, populatieontwikkeling en verspreiding van vogelsoorten.

www.telmee.nl, website met gevalideerde gegevens van alle soorten.

www.waarneming.nl, website met deels ongevalideerde gegevens van alle soorten.

Mw van Gammeren- van der Vliet/ dhr. K van Haaften
Veldweg 21
4284 VR Rijswijk

20 oktober 2017

Betreft: Vleermuizen veldweg 21 te Rijswijk

Bij deze ontvangt u een notitie betreffende vleermuizen en de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen aan de veldweg 21 te Rijswijk.

Quickscan

In het voortraject van de ruimtelijke ontwikkelingen is een verkennend onderzoek uitgevoerd in het plangebied met als doel de aanwezigheid van beschermde soorten planten en/of dieren uit te sluiten. Het plangebied bleek niet in gebruik te zijn door beschermde soorten. Enkel vleermuizen konden niet op voorhand volledig worden uitgesloten. Op een zijgevel van de woning is spoor gevonden van vleermuizen en onder de dakrand is een mogelijk geschikte opening aangetroffen.

Nader onderzoek

Om meer zekerheid te verkrijgen over het gebruik van het te slopen pand als vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen is de gevel van dichtbij geïnspecteerd. Hierbij is geconcludeerd dat de opening in de gevel niet geschikt is om te dienen als vaste rust- of verblijfplaats. De aanwezigheid van spinrag was een aanwijzing dat de opening niet in gebruik is.

Vleermuiskasten

Omdat er wel keutels zijn aangetroffen en vleermuizen de woning dus wel als onderdeel van hun territorium zien, zijn vier vleermuiskasten opgehangen in het plangebied. Hierdoor worden de mogelijkheden voor vestiging van vleermuizen binnen het plangebied na de ontwikkelingen sterk vergroot.

Extra controle

Op 15 oktober is een extra ochtendcontrole uitgevoerd om met 100% zekerheid te kunnen beoordelen of de opening in de gevel in gebruik is. Tijdens de controle is vleermuisactiviteit in de omgeving waargenomen. Dit is een belangrijk onderdeel van een controle omdat dit aangeeft dat vleermuizen wel actief zijn.

Hieronder staat relevante informatie betreffende de controle:

Controledatum: 15 oktober 2017

Aantal personen: 1

Gebruikte apparatuur: Petterson d240x, FLIR EB40x

Weersomstandigheden: 13,5 graden Celsius, windkracht 1

Activiteit waargenomen in omgeving: ja

Het onderzoek is uitgevoerd met een batdetector en een thermografische camera. Een batdetector vangt het ultrasonische geluid van vleermuizen op en converteert dat naar een hoorbaar geluid. Hiermee zijn vleermuizen goed waar te nemen en te

determineren. In aanvulling daarop is een thermografische camera ingezet. Een dergelijke camera registreert warmte die door de omgeving wordt uitgezonden. Vleermuizen zijn hiermee weliswaar niet op soort te determineren maar wel van ver waarneembaar. Het bereik is namelijk vele malen groter dan van een batdetector.

Conclusie

Er zijn geen invliegende vleermuizen waargenomen. Het pand is niet in gebruik als vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen.

Na de controle is de opening in de gevel nogmaals van dichtbij geïnspecteerd. Ook nu was de conclusie dat deze niet is gebruikt door vleermuizen. De opening is vervolgens afgedicht met schuimrubber.